

Az első lépések

Konferenciákról diákszemmel

Alig várom, hogy az év végén kézbe vehessem könyvtárosi diplomámat. Amikor az egyetemi évek vége felé az ember visszatekint az eltelt időre, óhatatlanul arra is gondol, hogyan alakult az informatikus-könyvtáros képzés a terveizhez képest. Kétségtelen, hogy a képzés központi részét a tanítási órák jelentették, de számomra ugyancsak fontosnak bizonyultak a tanórán kívüli tevékenységek, amelyek megerősítették és kiegészítették a tanteremben tanultakat. Ide sorolhatjuk a különböző diákszervezetekben vállalt szerepeket, gyakornoki és egyéb fizetett vagy fizetetlen pozíciókat, amelyeket betöltöttem több egyetemi és főiskolai könyvtárban, levéltárban. Ezek mind olyan tevékenységi formák voltak, amelyeket szándékosan, előre beterveztem tanulmányaim szerves részeként, mielőtt elkezdtem a könyvtár szakot. Tudatosan készülni akartam eljövendő hivatásomra, mert végzés után jó eséllyel szándékoztam beszállni abba a versenybe, ami az egyetemi könyvtárban vagy levéltárban meghirdetett álláspályázatoknál elég komolynak számít. Egy harmadik dolog váratlanul jött közbe, olyan tényező, amivel előre nem számoltam, de ami, véleményem szerint, szintén fontos szerepet játszik a könyvtárosi munkámra való felkészülésben. Az önéletrajzba beírható újabb tapasztalatokat is figyelembe véve, ez majd, reményeim szerint, előnyös pozícióba és a szóbeli állásinterjúra behívhatók listájának első sorai közé juttat – a szakmai konferenciákról van szó, amelyekre magamtól nem gondoltam volna.

Egyik gyakornoki állásom juttatott hozzá, hogy tapasztalatot szerezzek a tudományos és szakmai képzésnek ebben a formájában. Amikor tavaly novemberben elkezdtem dolgozni az egyik egyetemi könyvtárban, közvetlen feletteseim javaslatára jelentkeztem önkéntesnek egy januárban megrendezett helyi szakmai konferenciára. Szünidő alatt, az egyetem főépületében, New Jersey állam minden részéről érkező egyetemi és főiskolai könyvtárosok részvételével megrendezett konferenciánál egyszerűbb és nagyszerűbb “továbbképzést” el sem tudtam képzelni. A regisztrációs pultnál dolgoztunk több hallgatótársammal együtt. A névsorba kellett beírni az résztvevőket, majd kiadni a névjegykártyákat. Emellett szükség szerint útbaigazítást adtunk, hogy melyik előadás hol lesz, vagyis csupa egyszerű tájékoztatási feladatot végeztünk. A konferencia közönsége, a közel háromszáz felsőoktatási könyvtáros, már jól ismerte a diákönkéntesek szerepét, sőt, közülük többen ugyancsak betöltötték ezt a szerepkört hallgatóként a korábbi években. A konferencia középpontjában az a kérdés állt, hogy a könyvtárak milyen módon tudnak

pozitív hatást gyakorolni a felhasználóikra, egyetemi könyvtárakról lévén szó, a diákokra és az oktatókra.

Ez volt az első alkalom az életemben, hogy egy tudományos konferencián részt vettem. Azelőtt még résztvevőként sem jutottam el ilyen rendezvényre, most pedig hirtelen az események kellős közepében találtam magam. Teljesen elképedtem, hogy mennyi minden látnivaló van, és milyen sok esemény zajlik egyszerre! Hogy mennyi mindent lehet csinálni résztvevőként is: plenáris előadások, különféle speciális szakmai szekciók, egymást gyorsan váltó előadók villámelőadásai, poszterek és kerekasztal-beszélgetések. De legjobban a résztvevők egymáshoz való viszonya és az eseményekhez való aktív és pozitív hozzáállásra lepett meg. Érezhető és szemmel látható volt határozott célkitűzésük, a szakmához való lelkes hozzáállásuk és elhivatottságuk. Annyira megragadott az, amit láttam és tapasztaltam, hogy ihletet kaptam és első benyomásaimat meg is írtam egy rövid cikkben a könyvtárunk hírlevele számára, amit a 2015 februári számban közzé is tettek. Ez volt életem első publikációja!

Nem sokkal ezután kaptam a hírt, hogy a fenti közlemény és a konferencián végzett munkám miatt engem választottak az New Jersey állami könyvtárszövetség egyetemi szekciójának egyik díjazottjának. Ez számomra, egyetemistaként, meghívást jelentett az országos állami könyvtárosok júniusi konferenciájára és egy díszbédre egyetemi könyvtárosokkal. Az évente rendezett esemény az egész államból gyűjti össze a könyvtárosokat az egyetemi, iskolai és közkönyvtárakból három napra. Mondanom sem kell, nagy megtiszteltetésnek éreztem az önéletrajzon majd ugyancsak jól mutató kitüntetéset. Az idei konferencia középpontjában a könyvtáros szakma helyzete és jellege állt, főleg abból a megközelítésből, milyen irányokban lehet tovább haladni és fejlődni. Az előző, januári konferenciához képest ez alkalommal még jobban meglepett, hogy mennyi mindent terveztek a konferencia három napjára. A legnehezebb döntés számomra az volt, hogy melyiket válasszam az érdekesebbnél érdekesebbnek ígérkező programok közül, amelyeket ugyanabban az időpontban tartottak. Végül is egy, a képregényekhez kapcsolódó kerekasztal beszélgetésben vettem részt, mivel ez közvetlen segítséget nyújtott az egyik órámról készülőben lévő és hamarosan beadandó dolgozatom megírásához. Ugyancsak részt vettem egy programon, ami a referenz szolgáltatásokról szólt. A három előadó három egyetemi oktató volt, egyik közülük az állományfejlesztés tanárom. A plenáris előadás fantasztikusan érdekes volt. Arról szólt, hogy milyen modern technológiai alkalmazásokat lehet és érdemes bevezetni a könyvtárban 2015-ben. Ugyancsak nagy élményt jelentett a díszbéd alatti program, egy meglehetősen elméleti-történeti előadással fő eseményként. Az ebéd is ízletes volt, és az asztal körül ülve mód nyílt arra is, hogy beszélgetésbe elegyedjünk hasonló érdeklődésű hallgatókkal, oktatókkal és könyvtárosokkal, mivel ezt a programot az egyetemi és főiskolai szekciót szervezte. Hazafelé menet úgy véltem, nemcsak tájékozottabb és naprakészebb vagyok a legfontosabb szakmai kérdésekben, hanem a tágabb könyvtáros közösség részének is éreztem magam. Még aznap elhatároztam, hogy ezt az élményt is meg fogom valamilyen módon osztani, hátha a többi vonakodó diák is nekivág és felfedezi a konferenciák nyújtotta lehetőségeket. Újabb élményeimről ismét beszámoltam a könyvtári hírlevélben. Milyen szerencse, hogy létezik egy ilyen kiadvány, ahol hagyományosan az ott dolgozó diákok első tollforgatói kísérteteit is elviselik, sőt, bátorítják.

Életem első két konferenciáján viszonylag passzív szerepem volt, mint önkéntes és mint résztvevő. De nemsokára, júliusban elérkezett végre az az alkalom is, amikor sokkal aktívabb részesévé válhattam az eseményeknek. Egy másik helyi rendezvényen, a virtuális

akadémiai könyvtáros-közösség konferenciáján posztert mutattunk be egy diáktársammal. Ennek az a története, hogy főnökeink biztatására és szelíd terelgetésével-irányításával egyik gyakornoktársammal közösen olyan online tudományos kutatási segédanyagot hoztunk létre, amely az addiktológiában használatos nyílt hozzáférésű forrásokat rendszerezi. Célunk az volt a segédanyag megalkotásával, hogy az egyetemi bejelentkezéssel és hozzáféréssel nem rendelkező, de az egyetemi szakmai továbbképzésben résztvevő diákok is részesedjenek a rendelkezésre álló, általunk rendszerezett tudásbázisból. A közös munka a várakozásunkon felül sikerült. Néhány hét alatt elkészültünk, pedig személyes találkozásra alig volt lehetőségünk, hiszen egymást váltottuk a tájékoztató pultnál. Viszont időközben megtanultuk, hogy valóban lehetséges együtt dolgozni a virtuális környezetben. Hamar megegyeztünk abban, hogy mi a fontos, például hogy minden lépést leírunk, dokumentálunk, és hogy mindkettőnk számára alkalmas kommunikációs formákat találjunk. Sokat jelentett, hogy mindig ott volt egy könyvtáros, akihez bizalommal fordulhattunk. De hátra volt a nagy megmérettetés: a konferencia. Életünk első posztere, első nyilvános szereplése a szakma előtt! Micsoda izgalom! Minden előzetes aggodásunk feleslegesnek bizonyult. A poszterünk nagyon jó fogadtatásban részesült. Jelenlévő könyvtáros főnökeink csendes elégedettséggel szemlélték a háttérből, ahogy az alkalomhoz megfelelően öltözve, felkészülten vártuk a látogatókat, és álltunk a kérdések elébe. Úgy éreztük, megálltuk helyünket, ami egyáltalán nem volt nehéz, hiszen előtte kicsit gyakoroltunk, és az első két látogató után szinte magától értetődő volt, hogy melyikünk melyik kérdésre válaszol. Szereplésünk és a poszter kihívó címe (*Nicsak, ki beszél?*) talán segített abban, hogy a segédanyag azóta népszerűvé vált nemcsak az intézet oktatói és diákjai körében, hanem más könyvtárakban is – a honlap látogatottsági adatai szerint.

Amikor elkezdtem informatikus könyvtáros tanulmányaimat, meg sem fordult a fejemben, hogy tudományos konferenciákra is el fogok jutni, nemhogy posztert is bemutathatok – diákként. Az egyetemi évek alatt a központi helyet az életemben természetesen az órák foglalták el. Emellett úgy gondoltam, hogy ha diákszervezetekben tevékenykedek egy kicsit, az elég lesz a pályakezdés előtt a gyakornoki állásokból származó tapasztalat mellett. Most viszont világosan látom, hogy a konferencia-részvétel milyen sokat jelent a szakma megismerésében, ha egyetemi könyvtáros szeretnék lenni. A konferenciák kiváló lehetőséget nyújtottak számomra arra, hogy „világot lássak” a tantermen túl, hogy a gyakorlatban is megtapasztaljam, milyen az, ha ki kell állni “élesben” előadni, nemcsak az órán kiselőadást tartani. És hogy milyen jó érzés megosztani másokkal mindazt, amin gyakornokként dolgozom. Ráadásul szélesebb szakmai körök felé is kiterjeszthetem a kapcsolatokat, amelyeket a diákszervezetekben elkezdtem kialakítani, sőt, talán inspirálhatom a többi hallgatót, hogy bátran lépjenek ki a diák szerepkörből, és vállalkozzanak hasonló feladatokra.

Ahogy közeleg a diplomaosztó napja, egyre inkább hálás vagyok a sorsnak, hogy ilyen lehetőségeim voltak az elmúlt évben. Hálás vagyok, hogy más nézőpontból szemlélhetem szakmai jövőmet, amellett, hogy tartalmasabb szakmai önéletrajzot nyújthatok be könyvtárosi állásokra. Jóllehet, nem tudhatom, milyen munkakört rejt számomra a jövő a végzés után, de az kétségtelen, hogy ezek a konferenciák sokat segítettek abban, hogy felkészüljek tudományos könyvtárosi pályámra.

Will Haggis